

Fokresultaat Edelveen 2012

Het fokresultaat van 2012 is gelijk aan het vorige jaar, maar kent wel meer verschil tussen jonge en oude teven. De jonge teven hadden 6,2 levend geboren pups en de oude teven 1 pup meer (7,2 lgb). Het gustpercentage van de jonge teven was beduidend hoger dan voorgaande jaren (10%) en van de oude teven iets lager (3%). Het fokresultaat van Edelveen in 2012 is met 5,7 pups per gepaarde teef op 3 weken leeftijd naar tevredenheid.

Ing. Jan de Rond, onderzoeker
Onderzoeksaccommodatie Edelveen te Ederveen

Algemeen fokresultaat

Het ene jaar is het andere niet. De management-maatregelen die genomen worden verschillen niet, de paarperiode verloopt prima, en toch is het resultaat bijna nooit als het voorgaande jaar. Reden om de omstandigheden tegen het licht te houden. In het artikel over de reproductie projecten wordt dat per project toegelicht. In dit artikel wordt het fokresultaat opgeschoond van bijzondere omstandigheden en naar bloedlijn, leeftijd en pelskwaliteit nader bekeken.

Tabel 1 toont het fokresultaat van Edelveen opgesplitst naar jonge en oude teven. Een groot verschil in fokresultaat tussen de jonge en oude teven, veroorzaakt door minder geboren pups en meer guste teven in de jonge teven.

Tabel 1: fokresultaat Edelveen

Fokresultaat Edelveen 2012			
	OT	JT	Edelveen
aantal T	675	825	1500
lgb / worp	7,2	6,2	6,6
dgb / worp	0,5	0,7	0,6
gust %	3%	10%	7%
fokresultaat	6,5	5	5,7

Bijzondere omstandigheden

Er zijn 2 omstandigheden die een duidelijk effect op het fokresultaat hebben gehad. De Elisa uitslag van februari toonde een waarde van 6 en hoger voor 8%

van de teven (bijna allemaal jonge teven). Deze teven hadden in mei met 4 pups per nest en 20% gust een significant lager fokresultaat dan de dieren met een lagere Elisa waarde. De 2e bijzondere groep die ontstaan is, niet bewust gevormd, betreft de teven die enkele tot een aantal dagen niet/slecht eten na de paarperiode (eind maart/begin april). Zo is 2% van alle teven aangemerkt in die periode waarvan ruim de helft later gust bleek en de andere helft slechts 5 pups per nest telde. Ook dit waren bijna allemaal jonge teven. Een deel (20%) van de niet-eters had een hoge Elisa in februari. Deze 2 groepen teven, 10% van het totaal, zorgen voor 35% van het totale gust aantal. In de beoordeling van het fokresultaat naar aantal paringen, per bloedlijn, leeftijd en kwaliteit zijn bovengenoemde teven uitgesloten.

Aantal paringen

Het aantal paringen is al vaak benoemd in het fokresultaat. Met name de nertsen die zich maar 1 keer laten paren hebben een lager resultaat, zo ook in 2012. In tabel 2 is het fokresultaat naar aantal paringen vermeld, met opsplitsing van jonge en oude teven. Hieruit blijkt dat het behalen van het gewenste aantal paringen (JT 3, OT 2) altijd tot het beste fokresultaat leidt.

Tabel 2: fokresultaat naar aantal paringen

Aantal paringen					
n paring	type	aant teven	lgb / worp	gust %	fok resultaat
1	OT	15	6,7	20%	5,1
	JT	59	6	24%	3,9
2	OT	674	7,3	2%	6,8
	JT	195	6,1	8%	5,0
3	JT	555	6,6	5%	5,8

Fokresultaat naar leeftijd

Het fokresultaat naar leeftijd is een opdeling van de oude teven. De selectiegrens voor oude teven is 6 pups bij 2e telling. Zo zijn de oudste teven op Edelveen van de aangevoerde stam in 2009 dus geboren in 2008. In tabel 3 de gegevens per leeftijd van de teven.

Tabel 3: fokresultaat naar leeftijd

Leeftijd reproductie					
geboren	nr worp	aant teven	lgb / worp	gust %	fok resultaat
2011	1e	809	6,5	7%	5,5
2010	2e	339	7,9	1%	7,2
2009	3e	160	7,1	2%	6,7
2008	4e	190	6,4	4%	5,8

De jongste oude teven (2e jaar teef) hebben een duidelijk beter fokresultaat dan de oudste oude teven (4e jaar teef). Die hebben net zoveel pups bij werpen als de jonge teven, maar wel een lager gust percentage. Teven die voor de 3e keer werpen kennen een fokresultaat wat dicht bij de 2e jaarsteven komt. Het is geen nieuw gegeven dat de 2e en 3e jaarsteven het beste fokresultaat laten noteren.

Fokresultaat naar bloedlijn

Door de import van de Deense reuen in 2010 ontstaan er verschillende bloedlijnen in de Edelveense stam nertsen. Een gedeelte wordt niet gekruist met Deense reuen (lijn NL) en daarnaast de mate van Deens bloed; 50% DK en 75% DK. De laatste groep kent alleen jonge teven uit 2011. Tabel 4 toont het fokresultaat per bloedlijn (per oude teef (OT) en jonge teef (JT)). Er zijn geen significante verschillen tussen de bloedlijnen.

Tabel 4: fokresultaat naar bloedlijn

Bloedlijn reproductie					
lijn	type	aant	lgb /	gust	fok
		teven	worp	%	resultaat
NL	OT	490	7,1	2%	6,5
	JT	180	6,6	12%	5,2
DK50%	OT	140	8,2	2%	7,2
	JT	420	6,5	5%	5,6
DK75%	JT	100	6,5	8%	5,5

De bloedlijn 50%DK valt positief op door hoog aantal geboren pups (OT) en relatief laag gust (JT). Maar er is iets meer pupverlies tussen werpen en 3 weken geteld, waardoor het verschil in fokresultaat niet significant is. Ook de teven met 75%DK bloed hebben gelijk fokresultaat aan de JT van 50%DK en NL lijnen.

De 10% teven met de bijzondere omstandigheid (niet eten + hoog Elisa) waren naar verhouding meer van de jonge teven van de NL en 75%DK lijn dan van de 50%DK lijn (22% van JT vs 13% vd JT).

Fokresultaat naar kwaliteit

De indruk bestaat dat de mooiste dieren een minder fokresultaat kennen dan de teven met een iets mindere pelkwaliteit. De kwaliteit is beoordeeld in november door G. Wurms van KF. De resultaten zijn ook voor deze beoordeling op een rij gezet en dat is in tabel 5 te zien. Van de 3 bloedlijnen zijn de JT verdeeld naar de mooiste teven (kwaliteit 5/6) en iets minder mooie teven (kwaliteit 3/4).

Tabel 5: fokresultaat naar pelkwaliteit score

Kwaliteitscore & reproductie Jonge Teven					
lijn	kwaliteit	aant	lgb /	gust	fok
		teven	worp	%	resultaat
NL	kw 3/4	137	6,5	12%	5,0
	kw 5/6	50	7	10%	5,7
DK50%	kw 3/4	261	6,5	5%	5,7
	kw 5/6	178	6,4	6%	5,5
DK75%	kw 3/4	45	7	7%	6,2
	kw 5/6	57	6,1	9%	5,3

Bij de bloedlijnen NL en 50%DK is er geen echt verschil in fokresultaat, waar de NL lijn bijna een beter resultaat heeft bij de beste kwaliteit. Bij de lijn met hoogste aandeel DK bloed (75%DK) is er wel een verschil. De mooiste teven hebben een lager fokresultaat, vooral door het hogere fokresultaat van de minder mooiste uit die lijn. De mooiste teven van de 75%DK lijn hebben een fokresultaat wat niet verschilt met dat van de lijnen 50%DK en NL.

Het fokresultaat van 2012 laat vooral een verschil zien tussen de jonge en oude teven. Neem daarbij het gegeven dat vooral de jonge teven een hoge Elisa en ook een voer weiger periode hadden. De 2e jaarsteven kennen de beste reproductie, die significant beter is dan die van de 4e jaarsteven. Tussen de bloedlijnen is geen echt verschil in fokresultaat. Op basis van beoordeelde pelkwaliteit is gemiddeld geen verschil in reproductie waargenomen over de bloedlijnen.

Het fokresultaat blijft onderwerp van onderzoek met geplande en ongeplande omstandigheden en projecten.